

АКАТИСТ Пресветој Богородици

Кондак 1.

Теби, Војвоткињи која се бори за нас, узносимо песме победне, а избавивши се од зла - песме захвалне, ми, слуге Твоје, Богородице. Но пошто имаш моћ непобедиву, од сваке нас опасности избави, да Ти кличемо:

Радуј се, Невесто Неневесна!

Икос 1.

Анђео првак послан би с неба да каже Богородици: Радуј се! И гледајући Те, Господе, како се оваплоћаваш на нетелесни глас, беше запрепашћен, и стајаше кличући јој овако:

Радуј се, јер ће Тобом радост засијати!

Радуј се, јер ће Тобом проклетство ишчезнути!

Радуј се, палог Адама позивање!

Радуј се, Еве од суза избављење!

Радуј се, Висино недостижна људским помислима!

Радуј се, Дубино недогледна и анђелским очима!

Радуј се, јер си Царев Престо!

Радуј се, јер носиш Носиоца свега!

Радуј се, Звездо која објављује сунце!

Радуј се, Утробо божанског оваплоћења!

Радуј се, јер се Тобом обнавља створење!

Радуј се, јер се у Теби зачиње Створитељ!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 2.

Видећи Себе у чистоти, Света смело говори Гаврилу: Твој чудни говор изгледа несхватљив души мојој, јер како говориш о рођењу од бесеменог зачећа, кличући: Алилуја!

Икос 2.

Тражећи да сазна непознато знање, Дјева повика служителу (тајне): Реци ми како је могуће да се син роди из чисте утробе? А он јој рече са страхом, кличући овако:

Радуј се, Поверенице тајанственог савета!

Радуј се, Веро у оно о чему треба ћутати!

Радуј се, Уводе у чуда Христова!

Радуј се, главни од догмата Његових!

Радуј се, Лествице Небеска којом сиђе Бог!

Радуј се, Мосте који преводи са земље на небо!

Радуј се, Чудо о коме много говоре анђели!

Радуј се, многоплаквани Роразе демонима!

Радуј се, јер си неизрециву Светлост родила!

Радуј се, јер начин ником ниси открила!

Радуј се, јер превазилазиш знање мудраца!

Радуј се, јер просветљујеш разум верних!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 3.

Сила Свевишњега тада осени браку неискусну Дјеву ради зачећа, и утробу Њену с благим плодом показа дивном њивом свима који желе да жању спасење, певајући овако: Алилуја!

Икос 3.

Примивши Бога у утробу, Дјева похита Јелисавети, а чедо ове, осетивши одмах њихов загрљај, обрадова се, и узигравањем, као песмама клицаше Богородици:

Радуј се, Лозо неувелог изданка!

Радуј се, Тековино бесмртнога плода!

Радуј се, јер преобраћаш земљоделца у човекољубца!

Радуј се, јер си родила Садитеља живота нашега!

Радуј се, Њиво која произведе обиље милосрђа!

Радуј се, Трпезо, која носи мноштво милости!

Радуј се, јер чиниш да цвета рај сладости!

Радуј се, јер спремаш пристаниште душа!

Радуј се, пријатни Тамјане молитве!

Радуј се, целом свету Умилостивљење!

Радуј се, Божија наклоности према смртнима!

Радуј се, Смелости смртних према Богу!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 4.

С буром помисли сумље у себи, смерни Јосиф збуни се гледајући, Непорочна на Тебе безбрачну и подозревајући браколомство. Но, сазнавши да је Твоје зачеће од Духа Светога, рече: Алилуја!

Икос 4.

Чувши пастири анђеле како песмом славе долазак Христа у телу, и похитавши му као Пастиру, видеше Га као безазлено јагње, отхрањено у утроби Марије коју славећи рекоше:

Радуј се, Мати Јагњета и Пастира!

Радуј се, Торе разумних оваца!

Радуј се, Одбрано од невидљивих непријатеља!

Радуј се, Отварање рајских врата!

Радуј се, јер се небеско радује са земаљским!

Радуј се, јер земаљско ликује са небеским!

Радуј се, неућутна Уста апостола!

Радуј се, непобедива Смелости мученика!

Радуј се, јака Тврђаво вере!

Радуј се, светла Ознако благодати!

Радуј се, јер се Тобом обнажи ад!

Радуј се, јер се Тобом обукосмо у славу!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 5.

Угледавши Богу водећу звезду, мудраци иђаху за њеном светлошћу, и држећи ју као светиљку, њоме тражаху моћнога Цара. Па стигавши до Недостижног, обрадовавше се кличући Му: Алилуја!

Икос 5.

Синови Халдејаца видеше на рукама Дјеве Онога који је рукама створио људе, и познавши у њему Владара, иако узе лик слуге, похитавше да Му послуже даровима и да кличу благословеној:

Радуј се, Мати незалазна Звезде!

Радуј се, Зоро тајанственог дана!

Радуј се, јер си угасила пећ преваре!

Радуј се, јер просвећујеш проповеднике Свете Тројице!

Радуј се, јер си збацила са власти нечовечног мучитеља!

Радуј се, јер си показала човекољубивог Господа, Христа!

Радуј се, јер избављаш од незнабожачких веровања!

Радуј се, јер чуваш од нечистих дела!

Радуј се, јер си укинула клањање огњу!

Радуј се, јер ослобађаш од пламена страсти!

Радуј се, Водиљо верних невиности!

Радуј се, Радости свих покољења!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 6.

Поставши богоносни проповедници, мудраци се вратише у Вавилон, испунивши Твоје пророштво и објавивши свима Тебе, Христа, оставише Ирода као безумника, који не зна да пева: Алилуја!

Икос 6.

Засјавши у Египту светлошћу истине, прогнао си таму лажи, јер идоли његови, Спаситељу, попадоше не могући поднети Твоју силу. А избављени од њих клицаху Богородици:

Радуј се, Уздизање људи!

Радуј се, Обарање демона!

Радуј се, јер си превару заблуде уништила!

Радуј се, јер си лукавство идола избличила!

Радуј се, Море које потопи духовног фараона!
Радуј се, Стено која напоји жедне живота!
Радуј се, огњени Стубе, који показује пут онима у тами!
Радуј се, Заклоне свету шири од облака!
Радуј се, Храно замено мане!
Радуј се, Служитељко свете Сладости!
Радуј се, Земљо обећана!
Радуј се, (Земљо) из које тече мед и млеко!
Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 7.

Кад је требао Симеон да пређе из овог варљивог света, предат Си му био као дете, али он у Теби позна и савршенога Бога. Зато се задиви Твојој неисказаној мудрости кличући: Алилуја!

Икос 7.

Јавивши се, Створитељ показа нама, Својим створовима, нову твар, израсте из бесемене утробе, и сачува ју чистом као што је и била, да бисмо видећи чудо, славили је усклицима:

Радуј се, Цвете непролазности!
Радуј се, Венче уздржљивости!
Радуј се, јер у Теби сија праслика васкрсења!
Радуј се, јер показујеш живот анђелски!
Радуј се, Дрво краснога плода, којим се хране верни!
Радуј се, Дрво доброг хлада, под које се склањају многи!
Радуј се, јер си носила у утроби Путовођу заблуделих!
Радуј се, јер си родила Избавитеља заробљених!
Радуј се, Умилостивљење праведнога Судије!
Радуј се, Опроштају многим преступницима!
Радуј се, непостидна Одећо нагима!
Радуј се, Љубави, која сваку жудњу побеђује!
Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 8.

Видевши необично рођење, уклонимо се од света, и пренесимо ум на небо, јер се зато узвишени Бог јави на земљи као смерни човек, желећи да привуче висини оне који Му кличу: Алилуја!

Икос 8.

Неописана Реч сва беше међу земнима, но никако не одвојивши се од небеских. Јер не беше промена места божанско силажење и рођење од Дјеве, Која прими Бога, и Која слуша ово:

Радуј се, Сместиште несместивог Бога!

Радуј се, Врата величанствене Тајне!

Радуј се, Ти, о Којој са сумњом слушају неверници!

Радуј се, несумљива Похвало верних!

Радуј се, Пресвета Колеснице Онога Који је на Херувимима!

Радуј се, преславно Станиште Онога Који је на Серафимима!

Радуј се, јер си супротности ујединила!

Радуј се, јер си девичанство и рођење спојила!

Радуј се, јер се Тобом преступ заглади!

Радуј се, јер се Тобом рај отвори!

Радуј се, Кључу Царства Христова!

Радуј се, Надо вечних добара!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 9.

Сва природа анђелска задиви се великом делу Твога ваплоћења, јер Онога Који је као Бог недоступан гледаху као свима доступног човека, где с нама борави и од свију слуша: Алилуја!

Икос 9.

Речите говорнике видимо безгласне као рибе пред Тобом, Богородице, јер не умеју да објасне како си и девојка остала и могла родити. Ми пак, дивећи се тајни, верно кличемо:

Радуј се, Сасуде Божије мудрости!

Радуј се, Ризницо Његовог промисла!

Радуј се, јер показујеш да су мудраци немудри!

Радуј се, јер доказујеш да су красноречиви безгласни!

Радуј се, јер залудеше опаки споритељи!

Радуј се, јер увенуше творци басана!

Радуј се, јер раскидаш незнабожачка плетења Атињана!

Радуј се, јер пуниш мреже рибара!

Радуј се, јер извлачиш из дубине незнања!

Радуј се, јер многе просвећујеш знањем!

Радуј се, Лађо жељим спасења!

Радуј се, Пристаниште бродара кроз живот!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 10.

Желећи да спасе свет, Украситељ свега дође Својом одлуком, и будући Господар - као Бог - ради нас јави се подобан нама човек, и сличним позвавши слично, као Бог слуша: Алилуја!

Икос 10.

Тврђава си девојкама и свима који ти прибегавају, Богородице Дјево, јер тиме Те Пречиста, учини Творац неба и земље уселивши се у утробу Твоју и научивши све да Ти кличу:

Радуј се, Стубе девојаштва!

Радуј се, Врата спасења!

Радуј се, Человођо духовног обновљења!

Радуј се, Дароватељко божанске добротe!

Радуј се, јер си препородила у греху зачете!

Радуј се, јер си уразумила лишене разума!

Радуј се, јер си уништила кваритеља ума!

Радуј се, јер си родила Сејача чистоте!

Радуј се, Дворано бесемене удаје!

Радуј се, јер верне сједињујеш са Господом!

Радуј се, дивна Одгајатељко девојака!

Радуј се, Невесто - краситељко светих душа!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 11.

Свака химна Теби, ма с колико настојања проширивана, пада пред силним мноштвом милосрђа Твога, јер кад бисмо Ти, Свети Царе, принели онолико песама колико је песка, ништа достојно не бисмо учинили према ономе што Си дао нама који Ти кличемо: Алилуја!

Икос 11.

Као светлоносну светиљку, која се појави онима што су у тами, видимо Свету Дјеву, јер Она запаливши нематеријалну светлост, води све божанском знању, просвећујући ум јасношћу, а слави се овим усклицима:

Радуј се, Зраку Духовног Сунца!

Радуј се, Сјају Незалазне Светлости!

Радуј се, Муњо Која просветљујеш душе!

Радуј се, Која као гром страшиш непријатеље!

Радуј се, јер из Тебе зрачи многосветло просвећење!

Радуј се, јер из Тебе извире обилна река!

Радуј се, јер изображаваш слику купјељи!

Радуј се, јер укидаш прљавштину греха!

Радуј се, Бањо, Која пере савест!

Радуј се, Чашо, Која точи радост!

Радуј се, Мирисе Христовог миомира!

Радуј се, Животе тајанственог весеља!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 12.

Хотећи дати опроштај од старих дугова, Ослободилац свих људи Сам дође онима који се беху удаљили од Његове благодати, и подеравши обвезницу слуша од свих ово: Алилуја!

Икос 12.

Опевајући Твој пород, славимо Те сви као Живи Храм, Богородице, јер Господ Који све држи руком, уселивши се у утробу Твоју, освети, прослави и научи све да Ти кличу:

Радуј се, Шаторе Бога Речи!

Радуј се, већа од светиње над светињама!

Радуј се, Ковчеже позлаћени Духом!

Радуј се, неисцрпна Ризнице живота!

Радуј се, скупоцена Круно побожних царева!

Радуј се, часна Похвало богобојажљивих свештеника!

Радуј се, непоколебљива Куло Цркве!

Радуј се, неразрушава Тврђаво царства!

Радуј се, јер се Тобом дижу заставе победе!

Радуј се, јер се Тобом обарају непријатељи!

Радуј се, тела мога Исцељење!

Радуј се, душе моје Спасење!

Радуј се, Невесто Неневесна!

Кондак 13.

О, Свехвална Мати, Која роди Реч светију од свих светих, примивши овај садашњи принос, избави од напасти сваке, и ослободи будућих мука све који кличу: Алилуја!

(Овај Кондак се чита три пута, а онда Икос 1. и Кондак 1.)

Молебна служба акатиста - “Похвала Богородице”

Акатист је дивна песма похвале и благочестиве оданости Мајци Господа Исуса Христа. Има облик поеме сачињене од 24 икоса и кондака, а сваки икос сачињен је од прозби сачињених од дванаест стихова, и завршава се узгласом: “Радуј се Невесто, неневесна!” Ова химна има за основ кондаке које је испевао Роман Слаткопојац (491-560), ђакон у Бејруту и Цариграду, а приписује се патријарху Сергију (између 610. и 638). Византијски филозоф Михаило Псел (VI век) приписује овај акатист Георгију Писидијском, библиотекару Свете Софије, који га је, наводно, саставио 629. године, у доба цара Ираклија, поводом византијске победе над Аварима који су опседали Цариград, победе која је приписана Пресветој Дјеви.

Пева се у многим православним црквама петком за време првих пет недеља Великог поста, а у петак пете седмице, Акатист се пева у целини. Назива се Акатист, или несједален (*грчки - Ακαθίστος, [слушати] стојећи на ногама*), јер је верни народ из љубави, преданости и благодарности Пресветој Богородици због чуда које је учинила, стајао за време појања целе химне.